

NUCLEARS

La mamella nuclear

La criatura porta marranejant i en-rabiada des de fa uns quants mesos per tres motius. El primer pel pacte assolit l'any 2019, entre el Govern espanyol i el sector elèctric, per anar clausurant de manera esglaonada les centrals nuclears. I les dates ja comencen a verolar. El segon, perquè al damunt d'aquests mateixos que ara ploren —llegeixin vostès Esquerra Republicana i Junts— recau la culpa de tot plegat, per no haver fet els deures quan estaven al capdavant de la Generalitat i deixar Catalunya a la cua de l'Estat en instal·lació d'energies renovables. I tercer, perquè estan tan avesats a viure redossats a les nuclears tot muntant la mamella —gairebé el 54 % del pressupost de les empreses propietàries s'esvaeix en impostos, taxes i ajudes— que ara soltar-la els suposa un aterridor mal de cap per a l'erari municipal i, de retruc, per al seu futur electoral.

El calendari estableix el tancament d'Ascó I el 2030, d'Ascó II el 2032 i

de Vandellòs II el 2035. Ja des del seu inici, als anys vuitanta, els ajuntaments del voltant han estat regats per una abundant pluja de milions, el destí dels quals val més ignorar-lo per no esglaïar-nos. En canvi, hi ha un fet indiscutible i determinant: ni un sol euro d'aquests impostos els han destinat fins ara a preveure una transició econòmica i social per a l'endemà que, sense cap mena de dubte, els empaitaria tard o d'hora. Però és clar, entre els alcaldes s'imposava l'habitual cinisme del campí qui pugui i ja ho arreglarà el que vingui després.

Ascó té una població de 1.609 habitants. L'Ajuntament disposa d'un pressupost per enguany de 18 milions d'euros i una plantilla de 88 treballadors i altres 25 pendants de cobrir la plaça (o sigui un funcionari per cada 14 habitants). Fent números, la inversió per càpita ascendeix a 11.187 euros per veí. Tortosa, en canvi, ha aprovat un pressupost de 48

milions (98 si afegim les empreses i serveis municipals) amb un cens de 35.500 persones. Per tant, la inversió per càpita és de 1.351 euros, en el primer cas, i de 2.759 tenint en compte el còmput global. El consistori disposa de 357 treballadors (entre funcionaris i eventuais), el que aporta una ràtio d'un per cada 99 veïns. La comparativa ja parla per si sola. I una altra dada. Els diners procedents de les nuclears tampoc no li han servit a Ascó per a frenar el despens de població, ja que ha anat perdent habitants irremeiablement al llarg dels anys.

A aquest grapat de calerons hauríem d'afegir-hi les anomenades ecotaxes que només mantenen Catalunya i Extremadura i que, pel que fa al nostre país, serviran per a abastir el Fons de Transició Nuclear, uns altres 800 milions acordats fins a la clausura de les plantes. Quantitat que, en principi, hauria d'incrementar-se en el cas que es dilati el seu

tancament.

Amb tot, no es fa estrany que, al Congrés dels Diputats, Junts i Esquerra sumessin els seus vots als de Vox per fer costat a una moció del Partit Popular per allargar la vida de les nuclears. Són els mateixos partits catalans que aprovaren des de la Generalitat totes aquestes taxes per eixonar les nuclears i que, amb la seua imperícia, han deixat Catalunya esmicolada d'energies renovables, circumstància que ens situa al grup cuer del rànquing estatal. Ara mateix a Catalunya un escàs 19,1 % de l'electricitat prové de fonts no contaminants, percentatge que baixa al 9,5 % si exceptuem la procedent de les hidroelèctriques. Una misèria comparada amb Castellà i Lleó (92,8 %) o l'Aragó (88,8 %). Des del 2009 fins al 2019, és a dir, durant tota una dècada, no es va instal·lar a Catalunya ni un sol megawatt d'energia verda d'ús comercial (edílica i fotovoltaica). S'ha de ser molt maldestre per a assolir

Josep Garriga
periodista

tal oprobios record.

Si ara mateix tanquessin les plantes d'Ascó i Vandellòs, Catalunya es quedaria a les fosques, com el passat 28 d'abril. Escenari que, ara per ara, cap grup polític es pot permetre, ni una apagada general ni molt menys la minva de recursos.

Deixem les criatures que gemen. Però almenys que aprenguin la lliçó, perquè són les mateixes que ens volien dur cap a la independència quan al final ens hauran de portar la llum des dels Monegros. Ah no! Que també estan en contra de les línies de transport d'alta tensió.